

SAMEN VERDER BOUWEN AAN EEN GEZOND VENLO!

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1 PROGRAMMA GEZOND EN ACTIEF VENLO	5
2 PROGRAMMA LEEFBAAR VENLO	12
3 PROGRAMMA GRENZELOOS VENLO	21
4 PROGRAMMA WELVAREND VENLO	23
5 PROGRAMMA CENTRUMSTAD VENLO	31
6 PROGRAMMA CIRCULAIRE EN DUURZAME HOOFDSTAD	34
7 FINANCIËLE POSITIE VENLO	38
8 PORTEFEUILLEVERDELING	46

INLEIDING

Met gepaste trots presenteren wij u hierbij het coalitieakkoord "Samen verder bouwen aan een gezond Venlo!"

Dit document vormt samen met de Kadernota de komende vier jaar onze leidraad en toetssteen bij al onze overwegingen en beslissingen. Wanneer we samen met u, onze inwoners, onze maatschappelijke partners en ondernemers volop gaan bouwen aan mooie projecten, en aan ontwikkelingen waar Venlo ook op lange termijn beter en gezonder van wordt. Maar ook wanneer we moeilijke keuzes moeten maken die u wellicht raken. Wij zijn ons terdege bewust van deze verantwoordelijkheid in goede en minder goede tijden. Maar we gaan ervoor. U hebt ons daarvoor gekozen, en wij zullen ons de komende vier jaar tot het uiterste inspannen om uw verwachtingen waar te maken.

We hebben bij het opstellen van dit document overigens met alle fracties gesproken, hun input gevraagd en deze zoveel mogelijk meegenomen. Coalitie of oppositie: we bouwen allen aan hetzelfde Venlo.

En wanneer we 'Venlo' zeggen, bedoelen we uiteraard alle wijken, kernen en dorpen die de gemeente Venlo rijk is.

Venlo is een stad in beweging. Venlo bruist, beweegt en groeit. We tellen mee, meer dan vroeger. We hebben onszelf landelijk zichtbaar gemaakt door onze goede en aansprekende prestaties. Bedrijven willen zich hier vestigen, onderwijsinstellingen vinden hier vruchtbare bodem, studenten willen hier wijzer worden en wonen. Ook op het gebied van muziek, sport en cultuur hebben wij ambities en dat wil Venlo ook uitstralen.

Venlo is door haar ligging aan de grens, de logistieke infrastructuur en een groot buitengebied helaas ook aantrekkelijk voor criminaliteit. Dat is een feit, en daar vinden we geen doekjes om. Maar we gaan er wel iets aan doen, samen met politie en justitie. Door te investeren in veilige scholen en wijken. Door vroegsignalering van problemen door jeugdprofessionals. Maar we gaan ook onder meer kamerverhuur vergunningplichtig maken, en de aanpak van ondermijning uitbreiden. Preventie en repressie gaan hand in hand. Samen bouwen we daarmee aan een veilig Venlo.

De kwaliteit van onze openbare ruimte draagt daar ook aan bij. We willen minder stenen, en meer groen en water. Heerlijk wandelen langs het water of door fraaie parken. Want financieel gezond zijn we al, maar we mogen met z'n allen best wat meer bewegen, en gezonder eten. Een gezonde leefstijl geeft zoveel meer energie. Venlo is de centrumstad van Noord-Limburg en heeft een leidende rol bij de regionale ambitie om een gezonde, zo niet de gezondste regio te worden.

Met dit coalitieakkoord zetten we de ingezette koers voort. We danken u voor het in ons gestelde vertrouwen, en wij vertrouwen erop om samen met u Venlo weer een stap verder te brengen.

Frans Schatorjé,
EENlokaal
namens de coalitie

1 PROGRAMMA GEZOND EN ACTIEF VENLO

FIER OP VENLO

Wij zijn fier op Venlo! Met het beleidskader voor het maatschappelijk domein “Fier op Venlo” willen we samen met onze inwoners oplossingen vinden voor toekomstige uitdagingen die nu beginnen. Denk daarbij aan vergrijzing, eenzaamheid, de toename van welvaartsziekten en het afbrokkelen van het verenigingsleven. We zetten daarbij in op preventie, want voorkomen is beter dan genezen. En op het vergroten en behouden van de vitaliteit en veerkracht van onze inwoners, met extra aandacht voor het gezamenlijke ‘doen-vermogen’. Hierbij speelt het informele netwerk van mantelzorgers en vrijwilligers een grote rol. Dat willen we graag stimuleren. We zoeken daarvoor de beste methode, met als uitgangspunt de ‘menselijke maat’.

Naast de accenten ‘kansrijk opgroeien’, ‘passend wonen’ en de ‘talentenacademie’ gaan we ook aan de slag met de voedselagenda. Wat is een voedselagenda: dat is een plan met allerlei acties en maatregelen die een bijdrage leveren aan een gezonde leefstijl. We willen (ernstig) overgewicht bij jeugdigen en volwassenen terugdringen, en gezond, duurzaam en lokaal geproduceerde voeding bij hen onder de aandacht brengen. De voedselagenda helpt onze inwoners om gezond op te groeien en op die manier hun talenten en sociale contacten te ontwikkelen zodat zij betekenisvol mee kunnen doen in de samenleving, en vitaal oud kunnen worden. Een belangrijke voorwaarde voor vitaal oud worden is een goede start van je leven. Daarom doen we samen met een aantal medische, zorg- en sociale organisaties mee aan het programma “Kansrijke Start”. De voedselagenda en het programma “Kansrijke Start” sluiten naadloos aan op onze ambitie van de gezondste regio.

VRIJWILLIGERS EN MANTELZORGERS

Venlo heeft verhoudingsgewijs veel mantelzorgers en vrijwilligers. We zijn een sterke en betrokken samenleving. Bij verenigingen, stichtingen en culturele instellingen, en ook in de zorg, zijn veel vrijwilligers actief. Daar profiteert de vereniging, stichting of instelling van, de maatschappij als geheel, en de vrijwilliger zelf ook, want een zingevende activiteit kan zeer waardevol zijn.

Voortvloeiend uit ons kader “Fier op Venlo” gaan we de komende periode het vrijwilligersbeleid verder vormgeven, samen met diverse betrokken organisaties (zoals de overkoepelende organisatie PVOV). We gaan de specifieke beleidsdoelen uitwerken en daarna in de praktijk doorvoeren.

ONDERWIJS: HUISVESTING EN DOORGAANDE LEER- EN ONDERSTEUNINGSSTRUCTUREN

Wij zijn verantwoordelijk voor adequate huisvesting voor het primair en het voortgezet onderwijs. Het Onderwijshuisvestingsplan 2018-2038 is gebaseerd op de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting van de gemeente Venlo en de Venlose schoolbesturen. In 2022 wordt dit plan geëvalueerd en wordt het spreidingsplan voor scholen in Tegelen en Blerick opnieuw opgesteld. Wij blijven inzetten op levensduurverlengend renoveren met extra oog voor energiebesparende maatregelen en een gezond binnenklimaat. En op toereikende kredieten zodat voortvarend met de bouw gestart kan worden.

Wij hebben zoals gezegd een wettelijke verantwoordelijkheid voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs, maar niet voor kinderopvangorganisaties. Kinderopvangorganisaties en schoolbesturen werken echter steeds meer samen aan doorgaande leer- en ondersteuningsstructuren. In lijn hiermee zien wij dat er ook steeds meer behoefte ontstaat aan de vorming van integrale kindcentra (IKC).

Dat ondersteunen wij, en we willen daarom graag beleid ontwikkelen om deze ontwikkeling mogelijk te maken. Met alle scholen in Venlo voor primair, voortgezet en speciaal onderwijs en de kinderopvangorganisaties gaan we daarom verder met het programma "Gelijke Kansen door duurzame samenwerking", op weg naar die doorgaande leerweg en ondersteuningsstructuur voor onze jeugd. Dat doen we op het gebied van taal, onderwijsachterstanden, gezondheid en leefomgeving. We kijken dan ook meteen of we dit kunnen koppelen aan de "Rijke Schooldag".

LAAGGELETTERDHEID

In onze gemeente is sprake van een relatief hoog percentage laaggeletterdheid. Laaggeletterdheid kan vervelende gevolgen hebben voor de kansen die iemand heeft om (volwaardig) mee te doen in de samenleving. Zo hebben laaggeletterden meer moeite met het vinden van een baan, hebben zij vaker een slechte gezondheid en zijn zij ook vaker afhankelijk van een uitkering. Wij vinden 'kunnen meedoen' en kansengelijkheid belangrijk en zetten daarom in op een vertaling van het Regionale Plan Laaggeletterdheid naar een Venloos Plan Laaggeletterdheid. Daar voegen we ook een lokaal uitvoeringsprogramma aan toe zodat we zeker weten dat we alle aanwezige voorzieningen om laaggeletterdheid te voorkomen of terug te dringen gebruiken.

ZWEMBADEN EN ZWEMBANEN

We zijn blij met de komst van een nieuw modern binnenzwembad, naast het bestaande buitenbad! Er worden twee extra banen aan het ontwerp toegevoegd zodat beide 25-meter baden zes banen breed worden. In deze fase is dit met slechts een lichte vertraging nog goed mogelijk. Hiermee maken we het zwembad meer toekomstbestendig en is er ook ruimte voor nieuwe doelgroepen en extra recreatief gebruik. De extra investering die hiervoor nodig is (€ 1,3 miljoen) financieren we uit het jaarrekeningresultaat 2021. De verhoging van de exploitatielasten wordt betaald uit de inkomsten van de extra bezoekers. We zorgen er daarnaast voor dat de recreatieve extra bezoekers op gunstige tijden het zwembad kunnen gebruiken.

SCENARIO'S BUITENBAD

Het bestaande buitenbad, dat door enthousiaste vrijwilligers wordt gerund, wordt ruimtelijk ingepast bij het nieuwe binnenzwembad, en ook de installaties worden aangepast en geborgd voor toekomstig gebruik. Het contract met de Stichting buitenbad loopt tot en met 2024, dus is het goed om nu alvast na te gaan denken over de toekomst van het buitenbad. In de komende periode gaan we daarover in gesprek met de Stichting. Ook laten we een technisch onderzoek naar de staat van het buitenbad uitvoeren. Op basis van de resultaten van het onderzoek en de gesprekken gaan we scenario's voor de toekomst opstellen.

SPORTACCOMMODATIEBELEID – DOORPAKKEN EN VERSNELLEN

De Venlo.fit sportaccommodatievisie 2030 vormt de basis voor het faciliteren van sporten en bewegen. We willen nu doorpakken en versneld een aantal robuuste sportkernen realiseren. Na de realisatie van Vrijenbroek staat de herontwikkeling van sportkern Herungerberg op de agenda, inclusief de herbestemming van sportpark Arenborg. Hier willen we snel een besluit over nemen. Ook gaan we kijken naar de binnensportaccommodaties. Op basis van een breed onderzoek, maar natuurlijk wel op het schaalniveau van de gemeente Venlo, werken we enkele mogelijke scenario's uit. Die vormen de basis voor de keuzes die we gaan maken voor het vervangen van een aantal huidige accommodaties (zoals sporthal Gulick, sporthal Craneveld en gymzalen Emmastraat) door nieuwe binnensportaccommodaties.

KUNSTGRAS

Doorpakken en versnellen willen we ook wat betreft de kunstgrasvelden bij IVO, SV Blerick en Sportclub Irene. Die willen we alle drie in 2022 aanleggen, en niet één in 2022 en twee in 2023. Met de kunstgrasvelden voegen we kwaliteit toe aan de sportparken. Hiervoor willen we een deel van het jaarrekeningresultaat (€ 1,3 miljoen) inzetten.

TOPSPORTBELEID

Wil Venlo wel of niet investeren in topsportbeleid, dat is de vraag waar het college en de gemeenteraad zich gezamenlijk over zullen buigen. En wanneer het antwoord op die vraag 'ja' is, gaan we aan de slag om vernieuwd topsportbeleid toe te voegen aan het huidige sportbeleid.

ARMOEDE EN SCHULDHULPVERLENING

Er zijn nog steeds inwoners in Venlo die in armoede leven en soms ook schulden hebben. Dit heeft helaas ook effect op de kinderen van deze inwoners; er is dan sprake van kinderarmoede. Gezien de stijgende inflatie, stijgende energiekosten en overige financiële onzekerheden die veroorzaakt worden door gebeurtenissen in de wereld, lost dit probleem zich niet vanzelf op. Daarom willen we ook de komende jaren blijvend investeren in schuldhulpverlening en armoedebestrijding, maar ook in het meer weerbaar maken van onze inwoners. Nog in 2022 gaan we het huidige beleid evalueren en herijken, samen met diverse maatschappelijke organisaties en op basis van scherpe data-analyses. Doel is ervoor te zorgen dat minder inwoners en minder kinderen in armoede moeten leven en opgroeien.

Niet altijd is duidelijk waar armoede zit. Dat noemen we verborgen armoede: je ziet het niet altijd meteen, maar het is er wel. Wij willen daarom een netwerk opbouwen via scholen, kerken, moskeeën, verenigingen et cetera om mensen te kunnen bereiken en hen te wijzen waar ze eventueel extra ondersteuning kunnen krijgen. Wij willen daarbij gebruik maken van kennis en ervaringen die elders op dit punt zijn opgebouwd. In dit kader gaan we ook onderzoeken of het wenselijk en mogelijk is om minima gratis of tegen flinke korting met het openbaar vervoer te laten reizen. Ook gaan we met behulp van SUNN (Stichting Urgente Noden Nederland) onderzoeken of we een zogeheten noodloket kunnen inrichten. Vanuit dit loket worden mensen met een armoedevraagstuk doorverwezen naar de juiste organisatie. Dat kan zowel de gemeente zijn als een andere organisatie. Wij denken dat één loket voorkomt dat mensen met een armoedevraagstuk niet de juiste hulp krijgen. Er zijn veel organisaties die bijdragen aan armoedebestrijding binnen onze gemeente. Breed draagvlak bij deze organisaties is onmisbaar.

Week van de Armoede

Om het thema 'armoede' in onze gemeente blijvend onder de aandacht te houden, organiseren we elk jaar in het najaar samen met onze partners en belanghebbenden een zogenaamde 'Week van de Armoede'. Tijdens deze week brengen we de diverse problematieken in beeld waar mensen in armoede in hun dagelijks bestaan mee te maken krijgen en geven we de organisaties die zich inzetten voor het bestrijden van armoede een zichtbaar podium, om hun ervaringen en inzet te delen. Doel is bewustwording, kennisdeling en actie ondernemen.

Jongeren Perspectief Fonds

We continueren het Jongeren Perspectief Fonds om zo jonge mensen te helpen uit de schulden te komen en een nieuw, positief en duurzaam perspectief te kunnen bieden. Nog beter is het natuurlijk om in te zetten op het voorkómen van (grote) schulden, preventie dus. We willen jongeren tijdig informeren over allerlei praktische zaken rondom financiën voordat ze 18 worden en ineens veel zelf moeten regelen.

Uitgangspunt is en moet blijven dat iedereen in Venlo mee moet kunnen doen, ook als je niet zoveel te besteden hebt.

ARBEIDSPARTICIPATIE

Onze ambitie is dat iedereen naar vermogen kan meedoen en ook echt actief meedoet in de Venlose samenleving, en voor zover mogelijk zelf in een inkomen voorziet. We zien dat het aantal uitkeringsgerechtigden in Venlo daalt. Mensen die instromen in een uitkering, stromen vaak net zo snel ook weer uit naar betaald werk. Dat komt mede door de schaarste op de arbeidsmarkt: er zijn meer vacatures dan werkzoekenden.

Tegelijkertijd zien we echter dat het aantal mensen dat langer dan 5 jaar een uitkering heeft, stijgt. Er is dus ook een groep die niet snel weer uitstroomt naar betaald werk. Juist op deze groep mensen willen we extra actie zetten. Daarnaast blijven we, net als de afgelopen jaren, uiteraard onverminderd inzetten op de totale groep inwoners die een uitkering ontvangt, om deze mensen weer mee te laten doen via werk of een andere vorm van maatschappelijke participatie.

MAATSCHAPPELIJKE OPVANG

Voor de maatschappelijke opvang van dak- en thuislozen is een nieuwe locatie nodig. De huidige locatie aan de Hogeweg is tijdelijk. We gaan nog in 2022 een definitieve keuze maken voor een nieuwe locatie en we gaan ook de realisatie hiervan nog dit jaar opstarten. Bij voorkeur combineren we deze maatschappelijke opvang met een aantal beschermd wonen plekken, en wellicht ook met de structurele winteropvang. De middelen hiervoor maken we vrij in de begroting voor 2023.

GEMEENSCHAPSACCOMMODATIES

In Venlo zijn veel gemeenschapsaccommodaties. In bijna elke wijk of dorp is er één, met uitzondering van Steyl. In 2021 is het huidige beleid gemeenschapsaccommodaties geëvalueerd. Nieuw beleid wordt op dit moment voorbereid. In het nieuwe beleid schetsen we de ideaalsituatie. Vervolgens leggen we die naast de huidige situatie, en gaan we ervoor zorgen dat we zo dicht mogelijk bij de ideaalsituatie komen. We hechten veel belang aan gemeenschapsaccommodaties dicht bij de Venlonaren, maar we zullen ook kritisch kijken naar de functies ervan, de activiteiten, bezetting, beheer en exploitatie.

De gemeenschapsaccommodaties moeten goed aansluiten bij de behoefte van onze inwoners, en van de verenigingen, instellingen en andere partijen in de wijk die er gebruik van maken. Goed functionerende gemeenschapsaccommodaties kunnen vanuit hun faciliterende rol een wezenlijke bijdrage leveren aan het verhogen van de burgerbetrokkenheid en aan de communicatie tussen de buurtbewoners en de gemeente. Daar is een goede infrastructuur voor nodig, met een logische verdeling van gemeenschapsaccommodaties en functies over de hele gemeente. Daarbij gaat het niet alleen om meer of minder gebouwen, of waar die staan. We streven naar efficiënt gebruik van ruimtes, dus het kan ook het combineren van activiteiten in een gebouw zijn. In de eerste helft van de coalitieperiode willen wij richting, maar ook handen en voeten geven aan een nieuw beleid rondom de gemeenschapsaccommodaties, passend bij Venlo en bij deze tijd.

Wij zullen er ook op toezien dat er voldoende dynamiek zit in de gemeenschapsaccommodaties zodat ze zich ook beter kunnen aanpassen aan de veranderende behoefte van onze inwoners, verenigingen, instellingen en andere partijen in de wijk die er gebruik van maken.

2 PROGRAMMA LEEFBAAR VENLO

DIENSTVERLENING

We streven in onze dienstverlening naar een persoonlijke benadering die vertrouwen geeft. Onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen: voor hen moet het niet uitmaken met welk onderdeel van de gemeente zij contact hebben: wij zijn één gemeente. We helpen waar nodig om de vraag van inwoners beter te vertalen naar onze gemeentelijke organisatie. We willen dat de inwoners de weg naar ons vinden en zich gehoord voelen, of ze hun vraag nu digitaal of via persoonlijk contact aan de balies aan ons voorleggen. Want ook als we een dienst digitaal leveren, blijft persoonlijk contact altijd mogelijk.

We vragen inwoners naar hun ervaringen met onze dienstverlening door een directe klanttevredenheidsmeting en leren daarvan. We verbeteren onze dienstverlening iedere dag. Ook willen we weten waar we staan als professionele dienstverlenende organisatie (nulmeting). Op basis daarvan kunnen we heel gericht investeren in de juiste techniek en in de juiste vaardigheden van medewerkers. Onze inwoners zijn gebaat bij medewerkers die weten en vernemen wat er in de Venlose samenleving speelt en die weten wat er nodig is. Dit alles met als doel om de tevredenheid over onze gemeentelijke dienstverlening verder te verhogen (zie Meetbaar Venlo).

BURGERBETROKKENHEID

Maar 45% van de Venlonaren stemde bij de laatste gemeenteraadsverkiezing. En ook los van deze uitslag gaven inwoners en buurtorganisaties eerder al het signaal af dat de betrokkenheid van onze inwoners bij het bestuur van hun stad en bij hun buurt beter kan. Wij gaan met deze signalen aan de slag: we willen goed luisteren naar wat onze inwoners beweegt en wat hun wensen zijn. Daarbij zullen we ook duidelijk aangeven wat wij als gemeente wel en niet kunnen doen. Ambtenaren zullen vaker in de wijken komen en ter plekke hun bijdrage leveren aan het verbeteren van de communicatie met de inwoners. Ook zullen zij, als die wens er is, helpen bij de communicatie met organisaties als de woningcorporaties of de politie, want dat kan soms best ingewikkeld zijn. Zo kunnen problemen en vraagstukken sneller worden aangepakt, wordt de wisselwerking met bewoners versterkt en komen beleid en uitvoering dichter bij elkaar.

Een deel van onze inwoners bereiken we door actieve wijk- en dorpsraden. We zien ook dat steeds meer inwoners zich op andere manieren organiseren, per straat, per leeftijdsgroep, per subcultuur, rondom school of wijkpark. We gaan onderzoeken op welke vernieuwende wijze(n) we nog meer inwoners kunnen bereiken, om hen te stimuleren om aan de slag te gaan in hun eigen buurt, en voor ons om dat mogelijk te maken. We hebben in een vijftal wijken bijvoorbeeld al ervaring opgedaan met buurtbudgetten. Dit gaan we evalueren met als doel om dit in een verbeterde versie uit te breiden. In veel wijken is ook de Samenlevingsagenda inmiddels een levend begrip geworden. Ook deze aanpak willen we doorontwikkelen naar een dynamische voorraadagenda van buurtinitiatieven en sociale netwerken, waarbij buurtbewoners aan zet zijn.

Onze wijkgerichte aanpak werkt al prima in vele stadsdelen, maar we zien dat er ook stadsdelen zijn waar we onze inwoners nog niet voldoende bereiken. Wijkgericht werken kent geen uniforme aanpak; de manier waarop we dit gaan verbeteren is maatwerk met ruimte voor verschillen. Voorop staat het eigen initiatief van de inwoners en wederkerigheid. Onze inwoners doen ('doenvermogen'), en de gemeente faciliteert en is betrouwbaar. Er is voor ons geen blauwdruk hoe burgerbetrokkenheid er in een bepaalde wijk of dorp uit moet zien.

HOOGWATERBESCHERMING

De wateroverlast en het ongemak van het hoogwater van de Maas in de zomer van 2021 hebben de noodzaak tot een klimaatadaptieve stad nogmaals benadrukt. Het heeft ons ook duidelijk gemaakt dat een goede crisisbeheersing hand in hand gaat met een goede voorbereiding. Voor elk van de relevante stadsdelen stellen we plannen op met daarin concrete praktische maatregelen voor wat te doen als het water tot kritische hoogte stijgt. Deze plannen maken we samen met de bewoners en met partners als het Waterschap, Rijkswaterstaat en de Veiligheidsregio, en we voeren die, als dat nodig en mogelijk is, ook samen met de bewoners uit. Hierbij realiseren we ons goed dat het niet altijd mogelijk zal zijn om natte voeten (en kelders) te voorkomen, en dat het ook kan betekenen dat we van inwoners verlangen flexibel te handelen naar het risico dat voor een bepaalde locatie geldt.

We werken samen met het Waterschap, het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat, Rijkswaterstaat, de Provincie en uiteraard onze inwoners en andere betrokkenen aan maatregelen om de rivier meer ruimte te geven. We willen onze inwoners en bedrijven beschermen door dijken en andere (innovatieve) waterkeringen. Dat betekent dat er soms ingrepen in het landschap langs de Maas moeten plaatsvinden. Daarbij zullen we telkens gebruik maken van de gelegenheid om waarde toe te voegen op economisch gebied, recreatie en natuurontwikkeling.

In Arcen ontwikkelen we bijvoorbeeld een gebiedsvisie waarin dijken en keringen meteen al hun plaats vinden. De kwaliteiten van Arcen en de waarde van recreatie zijn daarin leidend. Voor Laerbroeck brengen we, samen met de betrokken partijen, het project zo snel als mogelijk naar de volgende fase. Binnen het project Vierwaarden blijven we scherp kijken naar de mogelijkheden om de jachthaven te verplaatsen en naar een ontwikkeling van het gebied Venlo-Velden. En ook bij de overige trajecten zijn we alert op de kansen die zich voordoen.

We koppelen de Venlose opgaven aan de extra klimaatmiddelen die de komende jaren beschikbaar komen binnen het nationaal klimaatfonds. Dan weten we zeker dat de kansen en plannen ook uitgevoerd kunnen worden. Met het vormgeven van bovenstaande is in elk geval al gestart.

Gebiedsontwikkeling, hoogwaterbescherming: soms is er ook sprake van nevenschade, of van ingrepen die we misschien liever niet hadden gezien. Samen met de Provincie, het Waterschap en het Rijk werken we aan schadebeperking door gebiedsontwikkeling en hoogwaterbescherming gezamenlijk te doen en te versnellen. Maar vooral toch zien we kansen om onze mooie gemeente verder te ontwikkelen.

WONEN

De druk op de woningmarkt in Nederland is ongekend hoog en neemt nog verder toe. In de nationale woon- en bouwagenda staat dat er in Nederland tot en met 2030 in totaal 900.000 nieuwbouwwoningen nodig zijn. Daarvan zou ten minste twee derde deel (dat is 600.000 woningen) moeten landen in het betaalbare huur- en koopsegment.

Ook in Venlo is er behoefte aan (nieuwe) woningen. Deze behoefte wordt versterkt door de woningvraag van diverse groepen met een tijdelijke huisvestingsbehoefte zoals starters, studenten of internationale werknemers. Recent is daar de opgave voor het opvangen en tijdelijk huisvesten van Oekraïense vluchtelingen bijgekomen. De noodzaak om die (nieuwe) woningen te bouwen of op een andere manier beschikbaar te krijgen is daarmee zeer hoog geworden. Zeker wanneer later mocht blijken dat de Oekraïense vluchtelingen langer blijven dan verwacht en er onvoldoende doorstroombmogelijkheden naar (semi)-permanente locaties zijn.

Naast bestaand vastgoed dat omgebouwd kan worden naar woningen, gaan we daarom ook aanvullend woningaanbod realiseren. Dit betekent dat er op korte termijn aanvullende, extra woningbouwlocaties nodig zijn waar -eventueel met flexwoningen- een snelle realisatie mogelijk is.

Afspraken over het bouwen van nieuwe woningen in Limburg zijn vastgelegd in de Provinciale woonmonitor. Hierin staan de woningbouwplannen opgenomen waar toezeggingen of besluiten onder liggen. Voor de gemeente Venlo zijn dit ongeveer 2.000 woningen. Maar dat aantal past niet meer bij onze ambities, want wij zetten in op groei. En dat aantal is ook niet passend meer gezien de extra groepen mensen die een (tijdelijke) woning nodig hebben. Die vormen een plus bovenop de bouwplannen in de Provinciale woonmonitor. Dit moet daarom als kanttekening opgenomen worden in de monitor.

Natuurlijk zijn we intussen al druk bezig met het vinden van oplossingen voor onze inwoners. En het helpt dat we dit met veel verschillende initiatiefnemers doen, zoals de woningcorporaties en grotere marktpartijen, maar ook door ruimte te geven aan particuliere, kleinschalige initiatieven. Met het Rijk onderzoeken we of we versneld permanente wooncampussen voor tijdelijke doelgroepen mogen bouwen, en zullen we graag gebruik maken van de nieuwe mogelijkheden die eraan komen om de regie op de lokale volkshuisvesting meer zelf in handen te nemen. We gaan daarbij verdere verstedelijking en inbreiding niet uit de weg. Wij staan open voor alle mogelijke woonvormen die vanuit de markt of de samenleving worden voorgesteld, waarbij we ruimte bieden voor creatieve oplossingen.

Gericht op de uitvoering van de Strategische Visie Venlo 2040 gaan we op korte termijn het gesprek aan in de gemeenteraad over de stedelijke contour. Dorpen en kernen versterken we wanneer dit nodig is. We behouden de robuuste grote groenstructuren die het buitengebied van Venlo typeren. De grote uitdaging gaat om kwaliteit en kwantiteit hand in hand te laten gaan. Vooruitlopende op het gesprek over de stedelijke contour zoeken we optimaal naar de mogelijkheden, en zoeken we naar een betere afbakening tussen stedelijke en landelijke kwaliteit van Venlo. Daarbij geven we beargumenteerd en afgewogen effectief uitvoering aan de opgave op het gebied van wonen

Met de woningbouwcorporaties spreken we af dat zij hun vastgoed versneld verduurzamen. Dat is goed voor het klimaat en brengt tegelijkertijd de kosten voor de huurders omlaag.

OPENBARE RUIMTE

De kwaliteit van onze openbare ruimte vinden we belangrijk; minder stenen, meer groen en water, veilig, schoon en inclusief. We zetten het gevoerde beleid van de afgelopen jaren door en blijven hierin investeren. Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, zoals het bijhouden van de groene perkjes en het vegen van straten, wordt belangrijker: dit draagt bij aan het verbeteren van een gezond en actief leefklimaat en speelt daarbij in op thema's als klimaatverandering en circulariteit.

We vinden dat ook de bewoners daar een actieve rol in hebben, en stimuleren hen om die rol te pakken en zich steeds meer eigenaar te voelen van hun eigen leefomgeving. Dat doen we door, waar mogelijk, de buurtbewoners al bij de planvorming te betrekken wanneer er iets gaat veranderen in de openbare ruimte. We willen de speel- en beweefaciliteiten in de wijken bijvoorbeeld samen met de buurtbewoners zo leuk, aantrekkelijk en duurzaam mogelijk maken. Ook bekijken we of, en op welke manier, we de inzet van bewoners bij het beheer van 'hun' openbare ruimte extra kunnen waarderen. En we gaan meer investeren in groter groen, bomen, bosplantsoenen en water. Dat dient meerdere doelen: versterking van de leefbaarheid in de wijk, maar ook klimaatadaptatie, circulariteit, toerisme en recreatie.

AANPAK VAN ZWERFAFVAL

Zwerfafval is voor veel van onze inwoners, bezoekers en ondernemers een terugkerende bron van ergernis. Lange tijd is het uitgangspunt geweest dat mensen hiervoor zelf verantwoordelijk zijn. We zien dat dit niet overal werkt, maar we blijven de vele organisaties en mensen die wél actief helpen bij het opruimen van zwerfafval van harte ondersteunen. We gaan toezicht en handhaving op zwerfafval prioriteren, en we zullen extra aandacht besteden aan bewustwording en preventie door publieksgerichte campagnes in te zetten.

Samen met de ondernemers in onze winkelcentra gaan we bekijken hoe we die centra extra schoon kunnen houden, en hoe we daar als gemeente bij kunnen helpen. We hopen op creatieve, onorthodoxe ideeën om dit probleem aan te pakken!

AFVAL

We gaan het afvalstoffenbeleid doorontwikkelen tot een grondstoffenbeleid. Dat doen we inclusief het stimuleren van grondstoffenbanken. Op die manier dragen we bij aan een circulaire economie, en tegelijkertijd beperken we de kosten(stijging) voor de inzameling en verwerking van afval en dus de woonlasten(stijging) voor onze inwoners. Daarnaast blijven we natuurlijk werk maken van het verminderen van afval.

HONDENBELASTING

Wij gaan kijken wat er mogelijk is om de opbrengsten van de hondenbelasting in evenwicht te brengen met de kosten die door de gemeente gemaakt worden voor de gewenste voorzieningen.

ACTIEF GRONDBELEID

Er is sprake van een grote vraag naar beschikbare kavels voor woningen en bedrijven. Marktpartijen lukt het niet alleen om de gewenste ontwikkelingen vlot te trekken. Het is daarom van belang dat de gemeente Venlo ook zelf actief overgaat tot het strategisch verwerven van gronden en opstallen. Dit kan er aan bijdragen dat processen die vanuit gemeentelijk oogpunt maatschappelijk zeer gewenst zijn, in beweging komen en bijdragen aan een beter woon-, werk- en leefklimaat in onze gemeente. Financiële middelen hiervoor zullen beschikbaar worden gesteld.

EVALUATIE HERIJKING SUBSIDIEBELEID

In de afgelopen jaren is het subsidiebeleid (in de volle breedte) herijkt. Door de coronabeperkingen hebben verenigingen en organisaties in deze periode hun activiteiten noodgedwongen moeten uitstellen of aanpassen en was er eigenlijk geen sprake van een 'normale' situatie. Nu de meeste beperkingen zijn vervallen en de samenleving weer staat te trappelen om verder te gaan, komt er een moment om de herijking van het subsidiestelsel te evalueren; hebben we de doelen bereikt die we ons gesteld hadden? Als er weer een vol 'normaal' kalenderjaar is geweest, gaan we dat doen.

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Veiligheid en ondermijning

Venlo is een prachtige stad. Met een schaduwzijde. Met haar omvang, grensligging, logistieke infrastructuur, kwetsbare wijken, veel buitengebied en ook een historie van drugs biedt Venlo (ook) voor ondermijnende criminelen een bijzonder aantrekkelijk vestigingsklimaat. Wij gaan geen doekjes winden om deze ongemakkelijke waarheid. Wij gaan -samen met politie en justitie- de (ondermijnende) criminaliteit terugdringen en het veiligheidsniveau van Venlo verhogen. Dat doen we met zowel repressieve als preventieve maatregelen, want: "repressie zonder preventie is eindeloos, preventie zonder repressie is tandeloos".

Wij willen dat Venlo in 2027 het rapportcijfer 7,4 voor veiligheid krijgt van onze inwoners (CBS/Veiligheidsmonitor). Juist de bewoners van de kwetsbare wijken moeten kunnen profiteren van deze veiligheidsvergroting.
Veiligheid is een co-productie van lokale overheid en bewoners.

We mogen van bewoners een bepaalde verantwoordelijkheid verwachten als zij ook daadwerkelijk invloed hebben op de veiligheid in hun woonomgeving. Daarom gaan wij allereerst naar hen luisteren, om vervolgens de oplossingen mogelijk te maken die we allemaal willen. Binnen de hele gemeente brengen we alle (sociaal) onveilige plekken in beeld. Deze gaan we samen met onze partners, maar vooral dus ook met de buurtbewoners en gebruikers, veiliger maken. Dat noemen wij overheidsparticipatie.

Preventieve aanpak overlast en criminaliteit

Bij preventie gaat het om het treffen van maatregelen om onveiligheid te voorkomen of zo tijdig mogelijk te stoppen. De maatregelen en programma's die de afgelopen jaren in gang zijn gezet, blijven we voortvarend oppakken en uitvoeren, samen met onze bewoners, ondernemers en netwerkpartners.

We investeren als gemeentebestuur extra in veilige scholen en wijken, preventieprogramma's alcohol- en drugsgebruik jongeren en cybercriminaliteit, vroegsignalering door jeugdprofessionals op onder meer scholen, en voorlichting/trainingen. Ook versterken we onze aanpak voor inwoners die zorg uit de weg gaan ten koste van hun eigen gezondheid en soms ook ten koste van de veiligheid en leefbaarheid in een wijk (de zogeheten 'zorgwekkende zorgmijders'). We bieden hen woonvoorzieningen met begeleiding, zorg, toezicht, buurtbemiddeling, en een nauwe samenwerking binnen de trajecten 'veilig ondernemen' en 'veilig uitgaan'. Ook de integrale aanpak voor internationale werknemers valt onder preventie.

Repressieve aanpak overlast en criminaliteit

Zoals gezegd, preventie zonder repressie is tandeloos, en daarom gaan wij meer en beter controleren op mogelijke overlastbronnen en witwasconstructies. Wij gaan bijvoorbeeld kamerverhuur vergunningplichtig maken en onze BIBOB-capaciteit uitbreiden.

We willen veiligheidsrisico's eerder in beeld krijgen zodat we die ook sneller kunnen aanpakken. Nog dit jaar gaan we bekijken of we hiervoor iemand kunnen aanstellen, een criminoloog bijvoorbeeld, of een veiligheidsregisseur of veiligheidsanalist. Hoe dan ook iemand mét doorzettingsmacht, dat is cruciaal. Daarnaast optimaliseren we ons cameratoezicht, en ook de persoonsgerichte aanpak van jeugdige criminele aanwas blijven we ambitieus voortzetten.

3 PROGRAMMA GRENZELOOS VENLO

VERKENNING GRENSOVERSCHRIJDENDE REGIODEAL

Venlo is dé centrumgemeente van Noord-Limburg. We acteren over verschillende ‘grenzen’ heen (gemeentegrens, regiogrens, landsgrens) en op verschillende schaalniveaus. Om deze bijzondere positie te markeren en te versterken, investeren we fors in de samenwerking met de regiogemeenten. Ook onderhouden en versterken we onze duurzame relatie met Duitsland, met oog voor het uitbouwen van ons overige internationale netwerk.

De regionale samenwerking tussen de Noord-Limburgse gemeenten heeft de afgelopen jaren verder vorm gekregen in de diverse gezamenlijke projecten binnen de Regiodeal en de Regionale Investeringsagenda. Voor de komende periode willen we de mogelijkheden verkennen voor een vervolg op de huidige (aflopende) Regiodeal, en daarbij net even wat verder kijken.

Waarom bijvoorbeeld stoppen bij de grens? Als stad op de grens is grensoverschrijdende samenwerking voor Venlo een vanzelfsprekendheid. We hebben fors geïnvesteerd in de relatie met buurland Duitsland, en met de ontwikkeling van een grensoverschrijdende economische actieagenda Noord-Limburg–Niederrhein zetten we een belangrijke verdiepende stap. Wij willen daarom ook de mogelijkheden verkennen voor een grensoverschrijdende Regiodeal om daarmee het innovatieve economisch systeem te verstevigen. We willen onze positie in Europa versterken en de samenwerking met onze Europese partners, met name Duitsland, intensiveren.

Venlo zal zich de komende jaren meer gaan profileren als Europese hot spot op thema’s als logistiek, toerisme, agrofood, gezond bouwen en de maakindustrie. En vergeet de vele culturele pareltjes niet die we rijk zijn. We willen de inwoners van de euregio uitdagen en uitnodigen om de mooie en gezellige binnensteden en dorpen te bezoeken, onze sportieve en culturele evenementen, de musea met hun prachtige collecties, schouwburgen, poppodia. Er is hier zoveel te doen en te beleven: dat moeten we niet voor onszelf willen houden.

De vele contacten en netwerken die we hebben, moeten we in stand houden en waar mogelijk uitbreiden. De extra groeipotentie van de grensregio, de nationale en Europese beleidsfocus op regio’s in combinatie met onze langjarige relatie met Krefeld, andere directe Duitse buurgemeenten én de centrale ligging van Venlo in de Euregio vormen daarvoor een solide basis. De actieve en ambitieuze raads werkgroep De Grens past in dit internationale plaatje. We roepen de gemeenteraad van Venlo dan ook op om een vervolg te geven aan de werkgroep De Grens.

CITYBRANDING

Het is zaak om Venlo continu en telkens weer te profileren en te positioneren, vanuit een herkenbaar en breed gedragen strategisch beeld. "Dit is Venlo". Doel daarvan is het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid, studenten, kenniswerkers, bezoekers, investeringen en derde-geldstromen. In nauwe samenwerking met partners in de stad, ondernemers, creatieve professionals en onze inwoners willen we Venlo stevig neerzetten in de buitenwereld.

4 PROGRAMMA WELVAREND VENLO

ECONOMISCHE VISIE; EEN BEWEGING NAAR INNOVATIE EN BREDE WELVAART

Venlo is de afgelopen jaren bijzonder succesvol geweest in het aantrekken van nieuwe bedrijven. Hierdoor hebben we een sterke economische positie verkregen met een goede mix van lokale, regionale en (inter)nationale bedrijven, verdeeld over een aantal speerpuntsectoren zoals agro-food, maakindustrie en logistiek. Die positie willen we behouden en versterken, passend bij thema's als verduurzaming, gezondheid en 'quality-of-life'. Dat noemen we 'brede welvaart': niet alleen grote (internationale) bedrijven acquireren, maar ook de beweging inzetten naar innovatie en een meer kennisgeoriënteerde economie.

Economisch uitvoeringsprogramma

Die beweging naar innovatie en brede welvaart vormt de kern van de nieuwe economische visie die eind 2022 wordt afgerond. Deze visie vormt de basis voor de actualisatie van het economisch uitvoeringsprogramma, waarbij we samen met onder meer Ondernemend Venlo gaan doorpakken op de successen die al gerealiseerd zijn. Thema's als verduurzaming en herontwikkeling bedrijventerreinen, groenonderhoud, veiligheid en de uitdagingen op de arbeidsmarkt zullen hierin centraal staan.

Kennisontwikkeling

Om de beweging naar innovatie, gezondheid en verduurzaming mogelijk te maken, moeten we inzetten op het benutten, ontwikkelen en behouden van talent. Kennisontwikkeling dus. Dat is met de huidige krapte op de arbeidsmarkt niet eenvoudig. Dit doen we samen met de universiteiten, hogescholen en de middelbare beroepsopleidingen.

MKB

Het lokale midden- en kleinbedrijf is de ronkende motor van de Venlose economie. Deze veelal kleinere bedrijven zorgen opgeteld voor veel werkgelegenheid en geven onze economie een 'couleur locale'. Wij herkennen en erkennen nadrukkelijk het belang van het lokale MKB voor Venlo.

Deze ondernemers hebben het niet altijd gemakkelijk. Het wordt steeds lastiger om goed geschoold personeel te vinden. De verbindingen richting onderwijs worden nog niet altijd gemaakt, en ook het uitbouwen en inzetten van het eigen netwerk is geen vanzelfsprekendheid. Het vinden van een opvolger is een uitdaging op zich. Het ondernemersloket blijft de komende jaren voor hen dan ook hét directe aanspreekpunt voor alle economische vragen en vraagstukken. Zo blijven we samen bouwen aan de economische ontwikkelingen in Venlo en kunnen we waar nodig partijen met elkaar in verbinding brengen.

STARTERS

Ook startende ondernemers willen we een handje helpen. Hierbij gaan we niet het wiel opnieuw uitvinden, we gaan bekijken of we kunnen aansluiten bij initiatieven als het Starterscentrum Limburg. Daarbij willen we speciale aandacht geven aan jonge startende ondernemers. Die zijn er namelijk niet zo veel, terwijl het uitreiken van de Talent Award duidelijk heeft gemaakt dat Venlo een prima voedingsbodem is voor jong en ondernemend talent. Ook bekijken we samen met belangenorganisaties of we weer startersdagen en/of franchisedagen gaan organiseren om ook op die manier het ondernemerschap bij een groot publiek onder de aandacht te brengen.

INTERNATIONALE WERKNEMERS

Er wonen en werken steeds meer internationale werknemers in Venlo en omgeving. Deze internationale werknemers zijn van belang voor onze economie en de economische ontwikkeling. Deze mensen zullen kunnen rekenen op onze gastvrijheid. Naast kansen brengt dit echter ook uitdagingen met zich mee, zoals integratie en het kunnen bieden van voldoende kwalitatief passende huisvesting. Wij stellen hoge eisen aan de huisvesting van deze voor Venlo en de regio belangrijke doelgroep. Wij accepteren dan ook geen misstanden op dit gebied. Daarnaast nemen we hier ook zelf verantwoordelijkheid; we willen op korte termijn de ontwikkeling van één, en liever nog van meerdere, permanente wooncampussen mogelijk maken voor tijdelijke inwoners van Venlo. Voor internationale werknemers dus, maar ook voor vluchtelingen en studenten (zie ook onderdeel wonen – programma Leefbaar).

Bij de ontwikkeling van wooncampussen moeten we goed rekening houden met zaken als de nabijheid van voorzieningen, een goede inpassing in de omgeving en de aanwezigheid van infrastructuur. Een wooncampus voor internationale werknemers stelt daarnaast andere eisen aan de omgeving dan bijvoorbeeld studentenhuisvesting. Zo is het goed denkbaar dat een wooncampus voor internationale werknemers prima past op een locatie dichtbij bedrijven en met een goede ontsluiting op het (snel)wegennet.

RUIMTE VOOR BEDRIJVEN

We gaan onze bestaande bedrijventerreinen aantrekkelijker maken en houden voor de daar gevestigde bedrijven. Waar mogelijk helpen we om groei van deze bedrijven mogelijk te maken. We starten met het uitwerken van herstructureringsplannen voor de Keulse Barrière (Venlo) en het Witveld (Belfeld). Tegelijkertijd zien we dat er extra kleinere en middelgrote kavels nodig zijn voor de doorgroei van regionaal gevestigde bedrijven en om innovatieve startende en doorgroeiende (MKB)bedrijven (start-ups en scale-ups) een aantrekkelijke vestigingsplaats te bieden.

We gaan de komende jaren actief aan de slag om die kavels beschikbaar te krijgen. Zo nodig zal de gemeente hierbij zelf gronden aankopen, waarbij we ons in eerste instantie richten op beschikbare gronden op de reeds bestaande bedrijventerreinen.

DOORONTWIKKELING BRIGHTLANDS CAMPUS GREENPORT VENLO

In Nederland zijn er in totaal zes Greenports. Vijf in de Randstad, en de zesde in Venlo. De focus van de Greenports ligt op het toekomstbestendig maken van de tuinbouwketen. De Brightlands Campus Greenport Venlo is in 2017 opgericht en brengt onderzoek, onderwijs en bedrijfsleven samen, om de beweging naar een meer kennisgeoriënteerde economie in te zetten. Een belangrijk maatschappelijke thema daarbij is 'Groen en Gezond'. De clustering van agro-food bedrijven op het nabijgelegen Fresh Park levert daar een belangrijke bijdrage aan. Vanuit de gemeente Venlo willen we de glastuinbouw dan ook nadrukkelijker positioneren binnen de nog op te stellen economische visie.

De Brightlands Campus Greenport Venlo brengt innovatie en kennisontwikkeling samen en vormt hiermee het kristallisatiepunt van ons nieuwe economische beleid. De Brightlands Campus levert zo een positieve bijdrage aan de concurrentiekracht van Venlo en de regio Noord-Limburg door het creëren van nieuwe kennisintensieve bedrijvigheid met nieuwe banen. Door innovatie en daarmee versnelde groei binnen de clusters tuinbouw, logistiek en maakindustrie. En doordat de investeringen in de agro-foodsector doorwerken in andere sectoren en clusters in de regio. Ook transities als duurzaamheid en gezondheid, en de ambities van Venlo studentenstad rondom het aantrekken, boeien en binden van studenten krijgen dan immers een fikse impuls. De doorontwikkeling van de Campus betekent een forse groei van het aantal studenten van de Universiteit Maastricht in Venlo en van de Hogescholen Fontys Venlo en HAS Venlo.

Belangrijk is dat het campusterrein openbaar toegankelijk blijft, zodat bezoekers, studenten en werknemers kunnen verblijven in een groene, sportieve en speelse omgeving waarin de ontwikkelingen die zich binnen de Brightlands Campus Greenport Venlo afspelen weerspiegeld worden.

De Brightlands Campus Greenport Venlo bevindt zich na de eerste jaren nu in de fase van doorgroei naar een volwassen campus. Dit vraagt van de vier aandeelhouders, waaronder de gemeente Venlo, een meerjarig commitment op inhoud en financiën, zodat ook de andere partners, waaronder de Universiteit Maastricht, de gewenste groei mogelijk kunnen maken. Het is voor Venlo erg belangrijk om de aanwezigheid van de Universiteit Maastricht voor de lange duur te borgen. Daar maken we dan ook de benodigde middelen voor vrij. Verder is het van wezenlijk belang dat naast de Universiteit Maastricht ook andere partijen als het Rijk en/of de Provincie Limburg aanhaken. Hiervoor werken we een business case uit.

VENLO STUDENTENSTAD

De hoger-onderwijsinstellingen hebben allen recent uitgesproken dat ze zich ook de komende jaren aan Venlo committeren. Wij zullen de onderwijsinstellingen alle ruimte geven om (waar nodig) uit te kunnen breiden. Bij voorkeur wordt de gemeente daar al bij de start bij betrokken zodat dit vanuit een integrale gebiedsgerichte aanpak gebeurt en we op die manier synergievoordelen kunnen behalen.

Om als Venlo voor studenten aantrekkelijk te zijn en te blijven, moet er een voldoende en kwalitatief goed kameraanbod zijn, naast andere voorzieningen. Samen met de onderwijsinstellingen, de woningbouwcorporaties en andere aanbieders gaan we zorgen voor kwalitatieve en kwantitatieve studentenhuisvesting zodat we de gewenste groei in aantallen studenten ook aankunnen. Datzelfde geldt voor stageplaatsen: samen met het hoger onderwijs en het lokale bedrijfsleven willen we zorgen voor voldoende stageplaatsen, zodat iedere leerling/student een eerlijke kans maakt op een passende stageplek. Ook stimuleren en faciliteren we de oprichting van studenten (sport)verenigingen.

Om op deze manier blijvend te werken aan de doorontwikkeling en 'het zijn van' een studentenstad, komt er een permanent overleg tussen studenten (vertegenwoordiging), gemeente, onderwijsinstellingen en andere relevante partners.

VRIJETIJDSECONOMIE

De vrijetijdseconomie heeft de afgelopen twee jaar in zeer zwaar weer verkeerd. Wij onderschrijven het belang van een sterk toeristisch aanbod en zetten onze ambities onverminderd door. We blijven inzetten op de toeristische speerpunten Steyl, Arcen en de Venlose binnenstad, die onderling met elkaar verbonden zijn door de Maas. En ook de Maas willen we nog verder recreatief ontwikkelen. Uitgangspunt is een groene, gezonde en schone stad die gastvrijheid uitstraalt. Voor onze inwoners, maar zeker ook voor de gasten die onze gemeente bezoeken. We gaan samen met vertegenwoordigers uit de toeristische sector het bestaande beleid aanpassen aan wat de huidige tijdsgeest vraagt. Kwaliteit, diversiteit, gastvrijheid en centraal geregisseerde promotie en marketing zijn hierbij trefwoorden. Regionaal gezien blijven we actief partner in het regionaal actieprogramma vrijetijdseconomie, en ook dat wordt herijkt en aangepast aan de huidige wensen en behoeften.

De gemeente Venlo staat voor kwalitatief goede en vitale verblijfsrecreatie. Om oneigenlijk gebruik of mogelijke verwaarlozing van bestaande toeristische verblijfsvoorzieningen te voorkomen, gaan we tijdig en proactief het gesprek aan met de eigenaren. Om onze zorgen te delen en eventuele kwalitatieve verbeteringen of alternatieve invullingen te bespreken.

Het afgelopen jaar hebben we, samen met Venlo Partners en het toeristisch platform Maasduinen-Venlo een 'Duitsland-marketeer' ingezet. Dat willen we structureel maken, mede gezien het economische belang van de blijvende komst van onze Duitse gasten.

ONTWIKKELING STRATEGISCHE INFRASTRUCTUUR SPOOR, WATER EN WEG

Voor een gezonde regionale economie is het van belang dat de economische bereikbaarheid voor goederen en personen op orde is. Duurzaam en multimodaal. Voor personenvervoer ligt de focus op méér intercityverbindingen, in alle windrichtingen. Voor het goederenvervoer richten we onze blik naar het water en gaan we aan de slag met de ambities uit de havensvisie. Deze integrale visie vraagt om een herontwikkeling van het bestaande havengebied in combinatie met een uitbreiding van het havengebied en overslagcapaciteit op de noordoever.

We willen de ‘vernatting’ van droge kavels aan de haven versnellen, privaat vastgoed verduurzamen en klimaatadaptieve maatregelen nemen in de openbare en private ruimte met aandacht voor de energietransitie en hoogwaterbescherming. Ook komen er aanvullende havenvoorzieningen.

Voor zwaar transport over de weg volgen we nauwlettend de ontwikkelingen van onder meer waterstof. Waar nodig en mogelijk ondersteunen we faciliteiten op dit gebied. Denk daarbij aan waterstoftankstations of opslag daarvan. Dit betekent ook dat we extra aandacht hebben voor de aansluiting van verkeer van en naar Venlo op het hoofdwegennet. Dat vraagt om een goede doorstroming rondom het stedelijk centrum en vanuit de woonwijken, zonder overlast.

VERPLAATSING JACHTHAVEN

Om de doorontwikkeling van de huidige haven mogelijk te maken, en voor de veiligheid van de gebruikers van de jachthaven, is uitplaatsing van de jachthaven uit de haven noodzakelijk. Wij zien hier koppelkansen: we willen in het kader van een IRM-pilot (integraal riviermanagement) de verplaatsing van de jachthaven meenemen in de MIRT Verkenning Vierwaarden (meerjarenprogramma infrastructuur ruimte en transport). Door de hoogwatergeul zodanig in te richten dat de jachthaven daar past, maken we werk met werk en komt de jachthaven dichterbij de binnenstad van Venlo. Dat dient meerdere beleidsdoelen. De vrijgekomen ruimte in de haven is een impuls voor de economie, en biedt kansen voor een kwaliteitsimpuls voor het gebied langs de Maas ten noorden van de binnenstad. Ook kan dit ruimte bieden voor eventuele woningbouw, of extra toeristisch-recreatieve voorzieningen.

ZERO EMISSIE ZONE

Een schone binnenstad is een aantrekkelijke binnenstad, en dat vraagt om slimme en schone mobiliteit. We streven ernaar om -net als in andere grotere steden in Nederland- een zero emissie zone stadslogistiek in te voeren. Daarmee willen we de transitie naar een bredere emissievrije mobiliteit versnellen. Want wanneer dit goed lukt voor de Venlose binnenstad, zal dit ook z'n vruchten afwerpen voor andere stadsdeelcentra waar diezelfde vervoerders moeten zijn voor bevoorrading van winkels en horeca. We begrijpen dat niet elk bedrijf in hetzelfde tempo mee kan. Denk bijvoorbeeld aan bouwverkeer dat in de binnenstad moet zijn. Samen met hen werken we aan maatwerkoplossingen.

BEREIKBAARHEID REGIONAAL EN LOKAAL

Wij bezien bereikbaarheid in de volle breedte van verkeer en vervoer, van strategisch regionaal beleid (Trendsportal) tot de lokale situatie in Venlo. Trendsportal gaat over mobiliteit en logistiek in Noord-Limburg. Venlo is een van de acht gemeenten die hierin participeert. Samenwerking met onze inwoners en het bedrijfsleven is altijd een belangrijk streven geweest binnen Trendsportal. Ook zullen wij de lobby richting Den Haag voortzetten teneinde het belang van Venlo als belangrijk knooppunt van snelwegen, spoor en waterweg onder de aandacht te houden.

Om onze ambitie van duurzame, veilige en slimme mobiliteit te realiseren, zetten we ons daarnaast -meer dan ooit- in om projecten te realiseren waarin ook andere partijen, zoals het bedrijfsleven, een actieve en zo mogelijk trekkende rol hebben. We willen daarbij zo goed mogelijk aansluiten bij de behoeften van de gebruikers in de regio.

Ook lokaal staat het niet stil. We zien bijvoorbeeld nieuwe typen vervoersbewegingen ontstaan. Er komen bijvoorbeeld steeds meer elektrische fietsen en aanverwante (nieuwe) elektrische vervoersmiddelen. Dat is goed voor de gewenste vergroening. Maar het vraagt ook om meer ruimte. Dat betekent dat onze infrastructuur hierop moet worden heringericht zodat de veiligheid voor deze verkeersdeelnemers toeneemt. Ook centrale fietsparkeerplekken voor de elektrische fiets horen daarbij.

Pilots voor het gebruik van (elektrisch) deelfervoer worden gestimuleerd en ondersteund. We zorgen dat de elektrische laadinfrastructuur aansluit bij de behoeften van onze inwoners.

We gaan aan de slag met het parkeren in de verschillende wijken en stadsdelen. We doen dat met oog voor de verschillende behoeften van bewoners, belanghebbenden, ondernemers, bezoekers en (dag)toeristen. We kiezen voor beter benutten en waar dat mogelijk is voor dubbelgebruik van de beschikbare ruimte. Ook maken we werk van de verduurzaming van de parkeerplaatsen.

Bij de herinrichting van straten maken we meer ruimte voor langzaam verkeer waar dat wenselijk is, met name bij de scholen. In woonwijken wordt 30 km/u de norm. Parkeerproblemen in toeristische centra (Arcen en Steyl) worden in samenspraak met betrokkenen aangepakt. In de winkelcentra komen (bewaakte) parkeerplaatsen voor fietsen, en we gaan voortvarend aan de slag met het uitvoeringsprogramma Fiets.

5 PROGRAMMA CENTRUMSTAD VENLO

BINNENSTAD EN DE CENTRA VOOR TEGELEN EN BLERICK

In de binnenstad van Venlo en in de stadsdeelcentra van Tegelen en Blerick zien we een transformatie van een centrumgebied dat vooral draaide om detailhandel en horeca, naar een gebied waarin ook ruimte is voor wonen, recreatie, onderwijs en andere voorzieningen. Met daarbij een kwalitatief hoogwaardige en duurzame openbare ruimte. Ook willen we bij de verdere uitrol van het verlichtingsplan (aanlichten historische gebouwen in de binnenstad) het aspect sociale veiligheid nadrukkelijk meenemen.

Om deze slag naar een ander soort centrumgebied te maken, is voor de binnenstad samen met de Vereniging van Vastgoedeigenaren en de ondernemers (venlostad.com) het "Plan Binnenstad 2030" opgesteld. Vertrekpunt voor de stadsdeelcentra Tegelen en Blerick zijn de plannen "Samen vooruit" die samen met de respectievelijke ondernemersverenigingen zijn opgesteld. De komende jaren zullen we deze plannen in Blerick, Tegelen en de binnenstad, samen en in goede afstemming met de ondernemers, vastgoedeigenaren, bewoners en derden tot uitvoer brengen. De korte- en langetermijnresultaten maken we zichtbaar zodat iedereen kan zien wat er allemaal gebeurt en verbeterd wordt. Voor de quick wins maken we alvast middelen vrij vanuit het positieve jaarrekeningresultaat.

Gelijktijdig gaan we nog dit jaar beginnen met het actualiseren van het detailhandelsbeleid voor geheel Venlo. Daarin geven we ruimte aan innovatief ondernemerschap (*blurring*) en geven we handen en voeten aan het langgewenste horecabeleid, met speciale aandacht voor het terrassenbeleid.

Beeldkwaliteitsplan Binnenstad

Om de ruimtelijke kwaliteit van de stad een extra impuls te geven, willen wij meer aandacht voor de historische gevels. Door deze te behouden en waar nodig terug te brengen in de oude staat, voor zover dat mogelijk is. En ook de omliggende panden kunnen bijdragen aan de aantrekkelijkheid van monumentale panden.

Om het kwaliteitsniveau van het straat- en gevelbeeld te verbeteren, komt er een beeldkwaliteitsplan voor onze binnenstad. Ook zetten we in op het verfraaien van de entreegebieden en kijken we nog eens kritisch naar het bestaande reclame- en uitstallingenbeleid. Zodra er zich excessen voordoen die niet passen binnen de kaders van dat beleid, zal er direct gehandhaafd worden. Het zijn en hebben van een aantrekkelijk centrum is belangrijk voor Venlo.

STADHUIS

Een beeldbepalend en monumentaal gebouw is het oude stadhuis aan de Markt. Op dit moment vindt er vanuit met name cultuurhistorie onderzoek plaats naar enkele noodzakelijke renovatiewerkzaamheden als de buitengevels en het goudleer in de B&W-kamer. In het stadhuis moeten echter ook verduurzamingsmaatregelen worden getroffen. De ict-voorzieningen moeten worden gemoderniseerd. Ook is er sprake van achterstallig onderhoud. Aangezien het stadhuis voor het bestuur en onze inwoners maar zeker ook in het kader van toerisme (en public affairs) een belangrijk gebouw is voor onze stad, willen we het representatieve karakter ervan behouden. Voor een integraal onderzoek om te bezien wat er nodig is, stellen we een voorbereidingskrediet ter beschikking.

CULTUUR

De gemeente Venlo kent een rijk cultureel leven, passend bij de centrumstad van Noord-Limburg. De grote culturele instellingen werken samen, met elkaar, maar ook met het amateurveld en met partners aan de andere kant van de grens.

Deze ontwikkeling willen we blijven stimuleren. Ze draagt bij aan het verder ontwikkelen van het cultureel vermogen van Venlo, dat is vastgelegd in de cultuurvisie. Cultuur is belangrijk voor onze inwoners, maar ook voor de aantrekkelijkheid van Venlo als gemeente om te werken en te wonen. Na de corona-periode hebben zowel de professionele instellingen als de amateurverenigingen moeite om weer op volle kracht te komen. Ze worden ondersteund door specifieke maatregelen, die deels ook in 2022 doorlopen. Maar de corona-periode heeft ook nieuwe kansen en nieuwe samenwerkingen opgeleverd, een proces dat we van harte toejuichen en willen blijven stimuleren. Want uiteindelijk wordt daarmee het culturele veld sterker en wordt de kracht van cultuur nog meer ingezet voor het stimuleren van maatschappelijke ontwikkelingen.

In 2020 en 2021 hebben we een benchmark respectievelijk quick scan uitgevoerd naar de (grotere) culturele instellingen. Er is toen geconcludeerd dat er een fragiel evenwicht bestaat tussen de inkomsten (waaronder de structurele exploitatiesubsidie van de gemeente en de inkomsten van betalende bezoekers) en de uitgaven (exploitatiekosten). Tijdens de corona-pandemie hebben deze instellingen het hoofd boven water kunnen houden door de verschillende steunpakketten. Nu de corona-maatregelen zijn komen te vervallen, zien we echter dat de weg terug van het (betalende) publiek nog niet op het oude niveau zit. Ook heeft de productiekant nagenoeg stilgelegen en is het vrijwilligersbestand van enkele instellingen teruggelopen. Daarbij komen nog de fors gestegen energieprijzen. In combinatie met het geconstateerde fragiele evenwicht moeten we wellicht rekening houden met langduriger financiële gevolgen dan gedacht. We moeten daarom blijven investeren en waar nodig structurele financiële nieuwe afspraken maken voor een duurzaam toekomstperspectief.

6 PROGRAMMA CIRCULAIRE EN DUURZAME HOOFDSTAD

ENERGIETRANSITIE

Het hoogwater van afgelopen zomer. De huidige energiecrisis (met in zijn kielzog energiearmoede). De zoektocht naar duurzame alternatieven voor fossiele brandstoffen ('van het gas af'). De opgaven binnen het programma Circulaire en duurzame hoofdstad zijn omvangrijk en urgent. Ze vormen een stevige opgave voor de gemeente en reiken verder dan de komende vier jaar. Bij de uitvoering van dit programma speelt communicatie met onze inwoners en bedrijven een belangrijke rol. Net als de samenwerking met de inwoners, energiecoöperatie(s), woningcorporaties, bedrijven, instellingen en verenigingen. Het motto blijft: Samen komen we verder.

Aquathermie en no-regret maatregelen

In onze Transitievisie Warmte staat per wijk op welke wijze we nu denken dat de wijk in de toekomst van warmte kan worden voorzien. In de pilot 'Hagerhof-Oost' zetten we bijvoorbeeld in op aquathermie als bron voor warmte en als schoon alternatief voor gas. Dit is technisch, financieel en organisatorisch een ingewikkelde klus waarbij we ook moeilijke keuzes zullen moeten maken, bijvoorbeeld over de rol van de gemeente in een toekomstig warmtenet. Willen we daar een rol in spelen, en zo ja, welke? Ook versnellen we het onderzoek naar de kansen, mogelijkheden en risico's van een gemeentelijk energiebedrijf.

Daarnaast werken we samen met bewoners en de woningcorporaties aan maatregelen die nu moeten worden genomen om in de toekomst naar een andere warmtebron over te kunnen stappen. Dat noemen we no-regret maatregelen. En isoleren levert, zeker gelet op de huidige energieprijzen, direct al (financieel) voordeel op. Het Rijk ondersteunt daarin met een Nationaal Isolatieprogramma.

Zon en wind

In het Meelderbroek zijn we bezig om de kansen voor duurzame opwek (met name door zon en wind) in beeld te brengen. Ook kijken we hoe we de beschikbare daken nog beter kunnen benutten voor het opwekken van zonne-energie. Met daarbij uiteraard de kanttekening dat de (tijdige) beschikbaarheid van zonnepanelen en de capaciteit van het elektriciteitsnet een rol spelen.

Regionale Energiestrategie (RES)

De transitie-opgave is zó omvangrijk en vraagt zoveel extra capaciteit en expertise; dat doen we niet alleen. We werken intensief samen met diverse partners in de regio. We doen dit op een manier die efficiënt en daadkrachtig is, en ruimte biedt voor lokaal beleid en lokale uitvoering. Precies zoals we in juli 2021 hebben afgesproken in het plan "Naar een sterke RES-samenwerking NML".

Wij zetten vol in op energietransitie om klimaatverandering tegen te gaan en om minder afhankelijk te zijn van het buitenland. Daarbij richten we ons op de doelen zoals die in lokaal beleid en binnen de RES zijn opgenomen. Wetende dat in het landelijke regeerakkoord de ambities voor het terugbrengen van CO2 inmiddels zijn verhoogd. We zetten hiervoor minimaal de extra middelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld ('compensatie uitvoeringskosten klimaatakkoord') in.

Vanuit Den Haag zullen de komende periode nog meer forse (specifieke) uitkeringen naar ons toekomen. Het is belangrijk dat onze gemeentelijke organisatie daar zowel kwantitatief als kwalitatief goed voor is toegerust.

Zodat we de doelstellingen van het programma snel dichterbij kunnen brengen en we de (rijks)middelen efficiënt en doelmatig kunnen inzetten. En uiteraard werken we ook verder aan de ambities die we zelf eerder voor onze gemeente hebben geformuleerd.

VERDUURZAMING VASTGOED

We zijn al druk bezig met de verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed (voornamelijk sport- en gemeenschapsaccommodaties), maar gezien de enorm gestegen energieprijzen moeten we hier gaan versnellen. Veel verenigingen en andere gebruikers van de accommodaties kunnen de energierekening niet meer betalen. Daarom stellen we in aanvulling op de vastgestelde 'routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed' extra maatregelen voor.

Zo gaan we een fonds instellen voor de co-financiering van investeringen voor verduurzaming door verenigingen. De verenigingen kunnen dit dan over een bepaalde periode terugbetalen vanuit de besparing op hun energierekening. We zullen nog nader kijken naar de mate waarin verenigingen het volledige bedrag moeten terugbetalen, dat is een bestuurlijke keuze.

We onderzoeken of en hoe verenigingen en soortgelijke organisaties door creatieve vormen van beheer, onderhoud en samenwerking hun vastgoed sneller kunnen verduurzamen.

En ook ons eigen vastgoed wordt versneld verduurzaamd. Daarbij ligt de nadruk op energiebesparende maatregelen. Ook hierbij hanteren we de Venlose aanpak waarbij we Nieuwe Energie koppelen aan Nieuwe Natuur en Nieuw Gebruik.

KLIMAATADAPTATIE

We moeten blijven werken aan een klimaatbestendig Venlo, om een aantrekkelijke stad in een gezonde leefomgeving te zijn en te blijven. Het is belangrijk dat we minder kwetsbaar worden voor extreme weersomstandigheden. De uitgangspunten hiervoor zijn vastgelegd in de 'Integrale Visie Openbare Ruimte', het 'Gemeentelijk Rioleringsplan' en de 'Agenda Groen en Water'. Intern zijn deze vertaald naar diverse 'klimaatbestendige' acties. Aan de hand van deze acties zullen wij als gemeente bij onze ontwerpogaves het goede voorbeeld geven; van ruimtelijke ontwikkelingen (projecten) tot renovatie en regulier (ontwikkelen) beheer.

Dit vraagt nadrukkelijk om opdrachtgeverschap en bewustwording binnen onze organisatie. Maar ook om bewustwording en draagvlak bij onze inwoners en bedrijven. Veel grond is immers in particulier eigendom. Inwoners kunnen bij ons terecht voor advies over klimaatadaptatie, bij het Duurzaam Bouwloket. Elk jaar wordt minimaal één straat aangepakt in het project Groene Straat. Ook dat doen we samen met de bewoners. En we hopen daarbij dat elke nieuwe Groene Straat een inspiratiebron is voor andere straten in onze gemeente.

We stimuleren onze inwoners om klimaatadaptieve maatregelen te treffen, bijvoorbeeld door de regeling voor het afkoppelen van regenwater. We gaan kijken of we dat kunnen aanvullen met regelingen om de biodiversiteit te stimuleren en hittestress te verminderen.

Bedrijven

Voor de verduurzaming van bedrijventerreinen werken we actief samen met de Stichting Duurzame Bedrijventerreinen. Voor de ondernemers die niet op een bedrijventerrein gevestigd zijn, bekijken we of ons Duurzaam Bouwloket hen kan adviseren over energiebesparende en klimaatadaptieve maatregelen. Ook hierbij werken we samen met de partners uit de RES.

CIRCULARITEIT

Hergebruik van materialen bespaart niet alleen geld, maar ook schaarse grondstoffen. We stimuleren en faciliteren indien nodig het circulair ambachtscentrum, en repair cafés. De eerste resultaten van een onderzoek naar de baten van een C2C-economisch model laten zien dat er (meer) winst te behalen is als er een ander rekenmodel wordt gebruikt. Een rekenmodel dat uitgaat van restwaarden en de zogeheten *total cost of ownership*, TCO, ofwel de totale kosten van een product gedurende de volledige gebruikscyclus. Winst in de zin van lagere kosten en een beter hergebruik van materialen. We gaan verder op deze weg en zullen onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om dit rekenmodel toe te kunnen passen. Daarbij nemen we ook onze partners en andere geïnteresseerden mee. Hiermee bestendigt de gemeente Venlo haar imago als C2C gemeente.

7 FINANCIËLE POSITIE VENLO

RIJK EN GEMEENTEN

Dit staat voorop: Venlo heeft een gezonde financiële huishouding en een goede financiële uitgangspositie. Daar hebben we hard voor gewerkt.

Ongeveer 70% van onze inkomsten komt van het Rijk. Het coalitieakkoord van het Rijk is ambitieus; er zijn relatief veel (extra) middelen voorzien voor de gemeenten. Die zijn echter met name incidenteel, waar een gemeente uiteraard vooral gericht is op haar structurele financiële positie. Het Rijk geeft echter onvoldoende thuis voor wat betreft een structurele verbetering van de financiële positie van gemeenten, en voor een meer gezamenlijke aanpak van majeure maatschappelijke opgaves. Met name vanaf het jaar 2026 kan het Rijk het ons moeilijk maken en wordt het financiële vraagstuk voor gemeenten, en ook voor Venlo, erg groot en onzeker.

Na de totstandkoming van het coalitieakkoord van het Rijk is de wereld onverwacht en ingrijpend veranderd onder andere als gevolg van de oorlog in Oekraïne. Het kabinet wordt geconfronteerd met structurele miljardentegenvallers, een oplopende staatschuld en hoge inflatiecijfers. Er is sprake van schaarste aan producten en op de arbeidsmarkt, de spanningen op de woningmarkt zijn groot en we zien mondiale verslechterende economische omstandigheden. Allemaal ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de financiële positie en de beschikbaarheid van voldoende financiële middelen op de (middel)lange termijn.

Zoals gezegd wordt het met name voor het langere-termijnperspectief vanaf 2026 ingewikkeld en onzeker. Daarom staan wij een solide financieel beleid voor. De afgelopen periode is er een stevige fundering gelegd onder een gezonde financiële huishouding en een koersvaste ontwikkeling van onze stad en regio.

Dit betekent dat wij vooralsnog een positief handelingsperspectief zien om onze strategische opgaven en ambities te realiseren. Maar met structurele extra financiële lasten kunnen we beter wachten totdat er meer zekerheid is over de langere termijn. Tot dan varen we een behouden koers en een begrotingssystematiek die recht doet aan de inhoudelijke opgaven maar ook passend is bij de noodzaak van hard beschikbare euro's.

ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

Wij werken opgavegericht: de strategische opgave en de daaruit voortkomende programmatische opgave staan voorop. De focus ligt op uitvoering: uitvoering van de vastgestelde plannen door de inzet van de daaraan gekoppelde middelen.

Informatiegestuurd handelen is vast onderdeel van de beleidsmatige onderbouwing van voorstellen waarop bestuurlijke keuzes gemaakt worden. Doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Het principe van anticyclisch 'investeren' daar waar maatschappelijk verantwoord, en sparen en voorbereidingen treffen als de marktomstandigheden 'ongunstig' zijn.

(Incidentele) begrotingsruimte wordt bij voorkeur daar ingezet waarbij er (op termijn) sprake is van aantoonbaar maatschappelijk en/of financieel rendement. Hieronder worden ook verstaan activiteiten die aantoonbaar bijdragen aan het voorkómen van (toekomstige) kostenstijgingen.

We willen een financiële huishouding die ons in staat stelt om wendbaar te zijn en waarbij gedacht wordt in resultaatgerichte (creatieve) mogelijkheden en oplossingsrichtingen.

Wij werken met voorbereidingskredieten om vervolgens op basis van realistische business cases investeringskredieten aan te vragen: afwegingen op basis van concrete uitvoeringsmogelijkheden dus.

Rust en stabiliteit:

- wij budgetteren en investeren zoveel mogelijk vanuit een positief financieel kader in plaats van vanuit een negatief (bezuinigings)perspectief;
- een (eventueel) positief rekeningresultaat wordt vanaf de jaarrekening 2022 onderdeel van de integrale afweging bij de begroting op basis van de gestelde kaders bij de kadernota.

Wij hanteren het bestaande financiële beleid, de geformuleerde financiële kaders en begrotingsspelregels en passen deze aan op basis van bovengenoemde uitgangspunten waar nodig.

Het financieel beleid wordt onderdeel van een bestuurlijke periodieke beleidscyclus waarbij evaluatie van het beleid een vast onderdeel is.

BIJGESTELDE STREEFWAARDEN FINANCIËLE INDICATOREN

Wij zien structurele opgaves op de (middel)lange termijn en toekomstige onzekerheden in de structurele exploitatie. Deze zijn mede gerelateerd aan strategische opgaven als de klimaatadaptatie en de energietransitie. Om te kunnen sturen op een solide financieel beleid op de lange termijn, willen wij de streefwaarden van de solvabiliteitsratio, de schuldquotes en structurele exploitatieruimte als volgt bijstellen:

Indicator	Vastgestelde streefwaarde	Voorgestelde streefwaarde	Classificatie GFT
Solvabiliteit	≥ 25%	25% - 30%	Neutraal 20%-50% 😞
Netto schuldquote	< 130%	< 90%	Minst risicovol 😊
Netto schuldquote (gecorrigeerd)	< 100%	< 90%	Minst risicovol 😊
Structurele exploitatieruimte	≥ 0%	> 0%	Minst risicovol 😊

*GFT staat voor het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader van de provincies (financieel toezichthouder).

KOSTENSTIJGINGEN

Onder andere als gevolg van de oorlog in Oekraïne en economische omstandigheden als de stijging van de prijzen voor onder meer grondstoffen, energie en personeel, zien we enorme kostenstijgingen van zowel bestaande activiteiten als voor de bestaande en voorgenomen investeringen, projecten en (onderhouds)plannen. Dit kan gevolgen hebben voor de (eigenlijk) kostendeckende activiteiten, of voor de kosten die bij onze inwoners en maatschappelijke partners in rekening worden gebracht.

De specifieke consequenties hiervan en de financiële middelen die wij van het Rijk zullen ontvangen zijn nog onduidelijk. Maar dat bovenstaande financiële gevolgen heeft, is wel duidelijk. Met dat in het achterhoofd gaan wij de bestaande activiteiten, investeringen en (onderhouds)plannen tegen het licht houden. De consequenties worden in beeld gebracht en vertaald in concrete voorstellen in de begroting 2023-2026.

BESTEMMINGSRICHTINGEN VOOR HET TE VERWACHTEN VOORLOPIG FINANCIËEL REKENINGRESULTAAT 2021

De gemeenteraad is geïnformeerd over het te verwachten rekeningresultaat 2021. Definitieve bestemming van het resultaat van de jaarrekening 2021 vindt plaats bij de behandeling van de jaarrekening 2021 door de gemeenteraad in de vergadering van 29 juni 2022. Onze onderstaande voorstellen voor de bestemming van een deel van het rekeningresultaat 2021 worden daarom pas dan, op 29 juni 2022, formeel vastgesteld en daarmee definitief.

Hieronder de door ons voorgestelde richtingen van bestemming van het rekeningresultaat 2021, met onder de tabel op elk van deze items een korte toelichting:

Bedragen x € 1.000	
Kunstgrasvelden	1.350
Versnelling aanpak verduurzamen Maatschappelijk vastgoed (inclusief gemeenschaps- en sportaccommodaties die niet ons eigendom zijn)	5.000
Fonds economische versterking en kennisinfrastructuur	2.000
Middengebied / veilingterrein (voorbereidingskrediet)	500
Fonds voor stedelijke centra	2.000
Begraafplaatsen	500
Maaswaterprojecten (voorbereidingskrediet)	500
Innovatiefonds preventie t.b.v. vitale en gezonde Venlonaren	1.000
Fonds co - financiering van o.a. volkshuisvesting, woningbouw, stikstof, energietransitie, klimaatadapt:	1.000
Impuls toekomstbestendig groenonderhoud	2.000
Zwembad aanvullend krediet (dekking ineens) variant 2	1.350
Renovatie & onderhoud stadhuis (voorbereidingskrediet)	500
Armoedeloket	200
Algemene reserve	2.000
Totaal bestemmingen	19.900
Naar verwachting beschikbaar	19.900
Saldo (+ = over / - = tekort)	-

KUNSTGRASVELDEN € 1,350 MILJOEN

Overeenkomstig het amendement willen we doorpakken en versnellen op basis van de sportaccommodatievisie, door in 2022 drie kunstgrasvelden (IVO, SV Blerick en Sportclub Irene) te financieren in plaats van één. Aanvullend gaat het hierbij om € 1,350 miljoen inclusief de bijgestelde inflatieverwachting.

VERSNELLING AANPAK VERDUURZAMEN MAATSCHAPPELIJK VASTGOED € 5 MILJOEN (INCLUSIEF GEMEENSCHAPS- EN SPORTACCOMMODATIES DIE NIET ONS EIGENDOM ZIJN)

We zijn al druk bezig met de verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed (voornamelijk sport- en gemeenschapsaccommodaties), maar gezien de enorm gestegen energieprijzen moeten we hier gaan versnellen. Veel verenigingen en andere gebruikers van de accommodaties kunnen de energierekening niet meer betalen.

Daarom stellen we in aanvulling op de vastgestelde 'routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed' extra maatregelen voor. Hierbij kan gedacht worden aan een revolverend fonds van € 5 miljoen. Hiermee kunnen maatregelen worden uitgevoerd met een aantoonbaar terugverdieneffect zoals isolatiemaatregelen of zonnepanelen.

FONDS ECONOMISCHE VERSTERKING EN KENNISINFRASTRUCTUUR € 2 MILJOEN

Voor de doorontwikkeling van de Brightlands Campus Greenport Venlo zijn meerjarig stimuleringsmiddelen nodig. Inzet van het 'fonds economische versterking en kennisinfrastructuur' versnelt de realisatie van de ambitie voor een Innovatiecampus in het Groen. Zo kan het fonds ingezet worden voor de co-financiering van nieuwe onderwijs- en onderzoeklijnen. Meerjarig bekijken we of een deel van deze middelen benut kan worden om derde-geldstromen aan te trekken om onderzoek en innovatie in Venlo een extra impuls te geven.

MIDDENGEBIED / VEILINGTERREIN VOORBEREIDINGSKREDIET € 0,5 MILJOEN

Voor het Veilingterrein is het ambitiedocument uit maart 2022 leidend. Samen met de eigenaar JPO en overige belanghebbenden (o.a. Fontys, Gilde, Viecuri) zijn we deze ambities verder aan het uitwerken. Het Veilingterrein kan als 'vliegwiel' fungeren voor de bredere ontwikkeling van het Middengebied. De planvoorbereiding van de ontwikkeling van het Veilingterrein plus de verkenning van de gebiedsontwikkeling van het Middengebied vragen een voorbereidingskrediet van € 0,5 miljoen.

FONDS VOOR STEDELIJKE CENTRA € 2 MILJOEN

De afgelopen periode is de noodzakelijke transformatie van de binnenstad en de stadsdeelcentra van Tegelen en Blerick ingezet. Hier geven we de komende jaren een krachtig vervolg aan door samen met onze partners -de ondernemers en vastgoedpartijen- plannen te ontwikkelen, de samenwerking te verbeteren, de centra te vergroenen en projecten uit te voeren.

We zullen in de reguliere begrotingscyclus uitvoeringskredieten aanvragen voor bijvoorbeeld de inrichting van de openbare ruimte in het centrum van Tegelen. Ook zullen er middelen moeten worden ingezet om plannen voor te bereiden en quick wins te behalen, zoals de vergroening van de centra en de realisatie van (kleinschalige) fietsenstallingen. In aanvulling op het bestaande Transformatiefonds wordt een bedrag van € 2 miljoen voor de komende vier jaar gereserveerd.

BEGRAAFPLAATSEN € 0,5 MILJOEN

Venlo heeft acht (voormalige) begraafplaatsen die in eigendom zijn van de gemeente. Alle begraafplaatsen kampen in meer of mindere mate met een verlies aan structuur en functionaliteit van paden, muren, beplanting en landschapsinrichting. Een aantal begraafplaatsen heeft een grote cultuurhistorische betekenis, en er zijn rijks- of gemeentelijke monumenten aanwezig. De onderhoudstoestand daarvan is in bepaalde gevallen matig tot slecht, en instandhouding is niet altijd gegarandeerd. Daarnaast liggen er initiatieven om meer ruimte te bieden aan andere grafculturen. Er is een eerste inventarisatie uitgevoerd van noodzakelijk eerste onderhoud, dat in 2022 en 2023 uitgevoerd wordt. Voor zover nog niet gebeurd worden belangrijke Venlose grafmonumenten opgenomen in de erfgoedlijst. Het is echter noodzakelijk om een integraal tienjaren-onderhoudsplan op te stellen dat voorziet in herstel, restauratie en duurzame instandhouding van de verschillende begraafplaatsen. Wij willen daar een bedrag van € 0,5 miljoen voor beschikbaar stellen, waarvan we dan tevens enkele maatregelen die op korte termijn gewenst en noodzakelijk zijn uitvoeren.

MAASWATERPROJECTEN VOORBEREIDINGSKREDIET € 0,5 MILJOEN

Een groot aantal hoogwaterbeschermings-/gebiedsontwikkelingsprojecten zoals Vierwaarden, Arcen en Laerbroeck zijn in voorbereiding. We doen dit samen met inwoners en andere overheden.

Tot nog toe is alleen voor de gebiedsontwikkeling Arcen een voornbereidingskrediet van € 0,5 miljoen in de begroting opgenomen. Gelet op het hoogwater in de zomer van 2021 worden deze projecten in versnelling gebracht. Voorgesteld wordt om voor de projecten gezamenlijk één voorbereidingskrediet op te nemen en hiervoor het voorbereidingskrediet gebiedsontwikkeling Arcen op te hogen met € 0,5 miljoen (naar totaal € 1 miljoen).

INNOVATIEFONDS PREVENTIE T.B.V. VITALE EN GEZONDE VENLONAREN € 1 MILJOEN

Met Fier op Venlo zetten we maximaal in op preventie en het vergroten en behouden van de vitaliteit en veerkracht van onze inwoners. Een gezonde levensstijl en voldoende beweging spelen hierbij een cruciale rol. Projecten als 'valpreventie' en 'kei gezond' zijn goede preventievoorbelden. Er zijn daarnaast nog tal van andere projecten / initiatieven die hieraan kunnen bijdragen, zowel vanuit de samenleving als vanuit verenigingen en professionals. Voor deze initiatieven willen we een innovatiefonds oprichten.

FONDS CO-FINANCIERING (ONDER ANDERE VOLKSHUISVESTING, WONINGBOUW, STIKSTOF, ENERGIE EN KLIMAAT) € 1 MILJOEN

Voor noodzakelijke co-financiering wordt als eerste gekeken naar projecten en activiteiten die al in de begroting van middelen zijn voorzien. De vrijvallende middelen kunnen vervolgens ingezet worden voor andere maatschappelijke opgaven. In het huidige coalitieakkoord van het Rijk wordt daarnaast vaker gekozen voor specifieke uitkeringen met verplichtingen en (wellicht) benodigde co-financiering. Om flexibel en snel te kunnen handelen op het moment dat kansen zich voordoen, willen wij een fonds instellen om kansen snel te kunnen verzilveren waarbij er sprake is van een multiplier effect.

IMPULS TOEKOMSTBESTENDIG GROENONDERHOUD € 2 MILJOEN

De afgelopen jaren is een flinke inhaalslag gemaakt in het regulier beheer en onderhoud van groen. Dit gaan we verder intensiveren. Bomen en bosplantsoenen zijn in de afgelopen periode slechts in beperkte mate vervangen c.q. nieuw aangeplant. Nu moet de stap naar de toekomst gezet worden, en gaan we ook meer investeren (€ 2 miljoen via de reserve beheer en onderhoud openbare ruimte) in groter groen, bomen, bosplantsoenen en water. Dit ten behoeve van klimaatadaptatie, circulariteit en versterking van de leefbaarheid, toerisme en recreatie.

ZWEMBAD AANVULLEND KREDIET € 1,350 MILJOEN

Voor het realiseren van een toekomstbestendig zwembad dat ruimte biedt voor nieuwe initiatieven en gebruikers en niet bij de start al te klein is, willen we een aanvullend krediet van € 1,350 miljoen.

RENOVATIE EN ONDERHOUD STADHUIS VOORBEREIDINGSKREDIET € 0,5 MILJOEN

In de begroting voor 2022 is reeds voorzien in een voorbereidingskrediet van € 100.000 om vanuit cultuurhistorie te onderzoeken welke renovatiewerkzaamheden (onder meer de buitengevels en het goudleer in de B&W kamer) aan het stadhuis noodzakelijk zijn. In het stadhuis moeten echter ook verduurzamingsmaatregelen worden getroffen. De ict-voorzieningen moeten worden gemoderniseerd. Ook is er sprake van achterstallig onderhoud. Aangezien het stadhuis voor het bestuur en onze inwoners maar zeker ook in het kader van toerisme en public affairs een belangrijk gebouw is voor onze stad, willen we het representatieve karakter ervan behouden. Voor een integraal onderzoek om te bezien wat er nodig is, stellen we een verhoging van het voorbereidingskrediet van € 0,5 miljoen voor.

ARMOEDELOKET € 0,2 MILJOEN

Wij willen onderzoek doen naar de wenselijkheid en haalbaarheid en het daadwerkelijk oprichten van een noodloket Armoede in Venlo. Dit onderzoek doen we in samenwerking met SUNN (Stichting Urgente Noden Nederland).

SUNN heeft ervaring met het inrichten van noodloketten waar mensen met een armoedevraag terecht kunnen. Vanuit dit loket worden ze doorverwezen naar de juiste organisatie Wij willen hiervoor € 0,2 miljoen inzetten.

ALGEMENE RESERVE € 2 MILJOEN

We willen € 2 miljoen van het rekeningresultaat toevoegen aan de algemene reserve.

8 PORTEFEUILLEVERDELING

	Portefeuilles	Bevat	Verbonden partijen
Burgemeester	<i>Portefeuille:</i> Openbare orde en veiligheid, en Euregionale bestuurlijke samenwerking	Openbare orde en veiligheid Handhaving en toezicht (repressie) Euregionale bestuurlijke samenwerking Public affairs Communicatie Juridische zaken Integriteit Archiefwet Stedenbanden Beleidscoördinatie	Veiligheidsregio Regio Noord-Limburg
Wethouder Schatorjé	<i>Portefeuille:</i> Jeugd, Onderwijs, en Financiën Vier-ogenprincipe voor Campusontwikkeling Wijkwethouder ¹ van Tegelen, Steyl en Belfeld	Financiën Jeugd(zorg), incl. preventie jeugd Sociale wijkteams Jeugd Onderwijs Vroegtijdig schoolverlaten Peuterspeelzaalwerk Passend onderwijs Leerlingenvervoer Laaggeletterdheid Gezondheid Regionale samenwerking Bedrijfsvoering (incl. p&o)	BsGW ICT NML Zorg- en veiligheidshuis Gezondste Regio Bestuurscommissie GGD MGR sociaal domein VEGAL Enexis
Wethouder Verhaegh	<i>Portefeuille:</i> Wonen, Ruimtelijke Ordening, en Sport Wijkwethouder van Arcen, Lomm en Velden	Wonen Ruimtelijke Ordening Omgevingswet Volkshuisvesting Milieu Sport Internationale werknemers Statushouders Monumenten en Erfgoed Kazernekwartier	RUD

¹ Wijkwethouder – representatie en oren en ogen

<p>Wethouder Boom</p>	<p><i>Portefeuille:</i> Economie, Sociale Zaken, en Kennisinfrastructuur</p> <p>Vier-ogenprincipe voor Ontwikkeling Steyl en Veilingterrein</p> <p>Wijkwethouder van Binnenstad Venlo, Venlo Noord, Venlo Noord-Oost en 't Ven</p>	<p>Kennisinfrastructuur (hbo en wo) Economische Zaken Winkelcentra Horecabeleid Vrijtijdseconomie (toerisme) City branding Arbeidsparticipatie (incl. Kan Doen) Arbeidsmarkt Armoedebelid Schuldhelpverlening Vastgoed en grondbedrijf Campusontwikkeling Vierpaardjes Ontwikkeling jachthaven</p>	<p>WAA BV Campus Vastgoed Greenport Venlo BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo Stichting duurzame bedrijventerreinen</p>
<p>Wethouder Pollux</p>	<p><i>Portefeuille:</i> Duurzaamheid, Openbare Ruimte, en Cultuur</p> <p>Vier-ogenprincipe voor Kazernekwartier, Vierpaardjes en ontwikkeling jachthaven</p> <p>Wijkwethouder van Venlo Zuid en Venlo Oost</p>	<p>Duurzaamheid Klimaatadaptatie Circulaire economie Energietransitie Verkeer en vervoer (incl. parkeren, spoor en water) Cultuur en evenementen Openbare ruimte Natuur, groen en water Afval Hoogwaterbescherming Stationsgebied Venlo Ontwikkeling Steyl Q4</p>	<p>Afvalsamenwerking Limburg Bodemzorg Limburg WML Grenspark Maas Schalm Nette RES</p>
<p>Wethouder Smeets</p>	<p><i>Portefeuille:</i> Welzijn, en Burgerparticipatie</p> <p>Vier-ogenprincipe voor Stationsgebied en MGR sociaal domein</p> <p>Wijkwethouder van Blerick, Hout- Blerick en Boekend</p>	<p>Wmo (incl. preventie volwassenen en ouderen) Beschermd wonen Maatschappelijke opvang Sociale wijkteams WMO Gemeenschapsaccommodaties Inclusieve samenleving Inburgering Vrijwilligerswerk/mantelzorgers Burgerparticipatie Wijken en dorpen Buurtbudgetten Dienstverlening Grensoverschrijdende samenwerking Veilingterrein Vastenavondkamp</p>	<p>Omnibuzz BC WMO</p>

HANDTEKENINGEN:

